

RP 85/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Centralen för turistfrämjande

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om Centralen för turistfrämjande. Lagen ska ersätta den gällande lagen om centralen för turistfrämjande. Syftet med propositionen är att uppdatera bestämmelserna om centralen med beaktande av lagstiftningens och omvärldens utveckling, arbets- och näringsministeriets styrningspraxis och de funktionella och organisatoriska förändringar som

har skett vid centralen. Lagen ska innehålla bestämmelser om centralens uppgifter, ledning, och behörighetsfördelning. I lagen ska regleringen av statens ämbetsverk enligt grundlagens krav beaktas och bemyndigandena att utfärda förordning preciseras i överensstämmelse med grundlagens krav.

Lagen avses träda i kraft i början av 2012.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Centralen för turistfrämjande är ett ämbetsverk som är underställt arbets- och näringsministeriet och som regleras av lagen om centralen för turistfrämjande (186/1973, ändr. 1240/1987, 1279/1993) och förordningen om centralen för turistfrämjande (459/1988, ändr. 1395/1992, 1280/1993, 448/1995, 555/1997, 866/1997, 833/1999, 109/2002). Centralen för turistfrämjande är en nationell expert inom turismen och har till uppgift att främja turismen i Finland.

Lagen om centralen innehåller bestämmelser om centralens organisatoriska ställning, en allmän beskrivning av dess uppgifter, direktion, utförandet av uppgifterna och avgifterna för tjänsterna. Dessutom finns i lagen ett allmänt bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen utfärdas genom förordning.

Förordningen om centralen innehåller bestämmelser om centralens uppgifter, direktion, överdirektör, personal, avgörande av ärenden och utövning av beslutanderätt samt om andra ärenden som kräver närmare bestämmelser.

Den gällande lagen om centralen motsvarar inte de förändringar som har skett i centralens verksamhet eller i dess omvärld och inte heller arbets- och näringsministeriets nuvarande styrningspraxis. Lagen motsvarar inte heller kraven i den gällande grundlagen.

Enligt 80 § i grundlagen ska utfärdandet av en förordning av republikens president, statsrådet eller ett ministerium grunda sig på ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen hör till området för lag.

Den gällande lagen om centralen innehåller ett mycket allmänt bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av lagen utfärdas genom förordning. Ett sådant allmänt bemyndigande som gäller verkställighet av lag måste enligt grundlagsutskottet tolkas snävt och

dess tillämpningsområde blir litet (t.ex. GrUU 7/2005 rd, GrUU 40/2002 rd, GrUU 29/2004 rd).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Målsättning

Genom regeringspropositionen föreslås att det stiftas en ny lag om Centralen för turistfrämjande. Avsikten med lagen är att ändra bestämmelserna om centralen så att de motsvarar de mål som satts upp för verksamheten, befogenheterna och arbets- och näringsministeriets resultatstyrningspraxis samt att bringa bestämmelserna i överensstämmelse med den nuvarande grundlagens krav.

Arbets- och näringsministeriet svarar för styrningen av ämbetsverken och inrättningarna inom sitt förvaltningsområde. För detta ändamål har ministeriet till sitt förfogande olika styrmedel, varav ett är styrelse- och direktionsarbete. Styrelse- och direktionsarbetet stöder styrningen och ledningen av ämbetsverket. Arbets- och näringsministeriet har beslutat att införa enhetliga principer och förfaranden i styrelse- och direktionsarbetet för ämbetsverken. Förenhetligande av principerna och förfarandena innebär också förenhetligande av de bestämmelser som gäller dem. Genom detta lagförslag införs dessa enhetliga principer i lagen om Centralen för turistfrämjande.

Propositionens mål är att förtydliga direktionens uppgifter och roll i förhållande till arbets- och näringsministeriet och centralens operativa ledning. Genom propositionen preciseras behörighetsfördelningen mellan centralens direktion och överdirektör samt bemyndigandet att utfärda förordning enligt grundlagens krav. Direktionens uppgifter och roll förtydligas, eftersom en effektiv ledning och styrning förutsätter tydliga ansvarsområden och sammansättningar utan intressekonflikter.

Genom regeringspropositionen föreslås att det stiftas en ny lag om Centralen för turistfrämjande. Eftersom det hade varit nödvän-

dig att göra flera ändringar i den gällande lagen om centralen, ansågs det behövt att utfärda en helt ny lag. I lagen ska finnas de grundläggande bestämmelserna om centralens verksamhet. Genom lagen avser man att ändra bestämmelserna om centralen så att de motsvarar målen för verksamheten, befogenheterna och arbets- och näringsministeriets styrningspraxis samt att bringa bestämmelserna i överensstämmelse med grundlagens krav.

En ny lag behövs med tanke på den förändrade omvärlden och grundlagen. Det är inte meningen att centralens uppgifter ska ändras, men direktionens roll i förhållande till ämbetsverkets operativa ledning och arbets- och näringsministeriet ska preciseras.

Avsikten är att Centralen för turistfrämjande ska fortsätta sin verksamhet som ämbetsverk i oförändrad form trots den nya lagen.

2.2 De viktigaste förslagen

Den föreslagna lagen innebär att det stiftas en ny lag om Centralen för turistfrämjande och att den gällande lagen om centralen för turistfrämjande upphävs. I lagen om centralen ska föreskrivas om centralens administrativa ställning och uppgifter. I lagen ska också finnas bestämmelser om överdirektören och direktionen. I lagen ska finnas allmänna bestämmelser, om t.ex. överdirektörens och direktionens roll, men närmare bestämmelser om uppgifterna avses bli utfärdade genom förordning av statsrådet. Överdirektörens

och direktionens roller i ledningen av centralen ska förtydligas.

Bemyndigandet att utfärda förordning föreslås bli preciserat enligt 80 § mom. i grundlagen så att det av bemyndigandet tillräckligt exakt och tydligt avgränsat framgår om vilka frågor det ska utfärdas bestämmelser genom förordning av statsrådet.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande konsekvenser, eftersom den inte medför ändringar i centralens uppgifter eller organisation. Propositionen har inte heller några ekonomiska konsekvenser.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Centralen för turistfrämjande, Suomen Matkailuorganisaation yhdistys – Suoma ry. Utlåtanden lämnades in av jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och utrikesministeriet. De synpunkter som framfördes i utlåtandena har beaktats i den fortsatta beredningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Administrativ ställning och uppgifter. I 1 § ska föreskrivas om centralens organisatoriska ställning. Centralen för turistfrämjande är ett ämbetsverk som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och som i egenskap av nationell myndighet ansvarar för främjandet av turismen i Finland.

Centralen för turistfrämjande, som avses i denna lag, ska fortsätta den verksamhet som har bedrivits av ämbetsverket med samma namn, som innan denna lag trätt i kraft har reglerats av lag 186/1973.

I marknadsföringen ska Centralen för turistfrämjande kunna använda namnet Visit Finland, som motsvarar etablerad praxis i branschen och som de turistfrämjande myndigheterna i varje land använder i turistmarknadsföringen av sitt land.

I 1 mom. ska på allmän nivå föreskrivas om centralens uppgifter. Enligt 1 mom. ska centralen ha till uppgift att svara för främjandet och utvecklandet av samt forskningen om turismen till och i Finland och om främjandet av de finländska turistnäringarna. För utförandet av uppgifterna samarbetar centralen vid behov med andra aktörer i branschen. Speciellt stöder centralen samarbetet mellan de finländska företagen i turistbranschen och utländska researrangörer. Främjandet av den inhemska turismen hör inte till centralens uppgifter.

Eftersom en betydande del av centralens verksamhet kan försiggå utomlands, ska det i 2 mom. föreskrivas att centralen inom ramen för statsbudgeten kan ha verksamhetsenheter också utomlands. Denna bestämmelse ska inte direkt befullmäktiga centralen att inrätta nya enheter. Om verksamhetsenheternas uppgifter ska fortsättningsvis föreskrivas i centralens arbetsordning.

Paragrafens 3 mom. ska innehålla ett bemyndigande att närmare bestämmelser om centralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §. Direktion. För den högsta ledningen av centralen finns en direktion och en överdirek-

tör, vars roll fastställs enligt den föreskrivna uppgiftsfördelningen. Direktionens roll på allmän nivå är att styra, följa och övervaka centralens verksamhet. Direktionen svarar för den strategiska ledningen av centralen.

I 2 mom. ska föreskrivas om tillsättandet av direktionen, om dess sammansättning och om mandattidens längd.

Direktionen ska i fortsättningen utnännas av statsrådet. Hittills har centralens direktion utnämnts av arbets- och näringsministeriet (fram till den 1 januari 2008 handels- och industriministeriet), men enligt 6 § 2 punkten i det nuvarande reglementet för statsrådet (262/2003) ska vid statsrådets allmänna sammanträde handläggas och avgöras förordnande av medlemmar i direktionerna för centralförvaltningens ämbetsverk och inrättningar.

Enligt 3 mom. ska till direktionsmedlem inte den kunna utses som står i anställningsförhållande till centralen. Överdirektören och företrädaren för personalen ska således inte kunna vara medlemmar av centralens direktion. Överdirektören ska föredra de ärenden som avgörs i direktionen. Överdirektören ska fortfarande ha resultatansvaret för centralens verksamhet.

Centralen personal ska inom sig kunna välja en företrädare som har närvaro- och yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningsärenden. Genom att företrädaren för personalen har närvaro- och yttranderätt säkerställs informationsgången mellan direktionen och personalen, även om företrädaren för personalen inte fungerar som en egentlig informatör. Företrädaren för personalen för fram personalens uppfattning och sakkunskap till stöd för direktionens beslut. Företrädaren för personalen ska dock inte kunna utses till medlem av direktionen, eftersom det inte är ändamålsenligt att han eller hon blir ställd till svars för direktionens beslut. Vid behandlingen av utnämningsärenden ska företrädaren för personalen inte få vara närvarande, eftersom det inte heller är ändamålsenligt att han eller hon t.ex. får vara med om att välja sin egen chef.

Paragrafens 4 mom. ska innehålla ett bemyndigande att bestämmelser om direktionsens uppgifter, beslutanderätt och beslutföret utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §. Överdirektör. I paragrafen föreslås bestämmelser om utnämningen av överdirektör och om överdirektörens roll som chef för ämbetsverket. Överdirektören utnämns av statsrådet. Överdirektören ansvarar för den operativa ledningen av centralen, för verksamhetens resultat och för uppnåendet av målen. Överdirektören är också ansvarig för centralens strategiska beslutsfattande i egenkap av beredare och föredragande av de beslut ska fattas i direktionen. Överdirektören ansvarar också för verkställandet av besluten.

Om de behörighetsvillkoren för tjänsten som överdirektör ska föreskrivas i 3 § 2 mom.

I 3 mom. ska föreskrivas om överdirektörens ställföreträdare och förordnande av en ställföreträdare. Om överdirektören är jävig eller är förhindrad att utöva sin tjänst, ska en av direktionen förordnad person fungera som ställföreträdare.

4 §. Överdirektörens beslutanderätt. I paragrafen ska föreskrivas om överdirektörens beslutanderätt.

Överdirektören avgör alla de ärenden som ska avgöras vid centralen, om det inte särskilt föreskrivs om dem någon annanstans. Sådana bestämmelser där överdirektörens beslutanderätt eventuellt begränsas, finns i 2 och 6 § i lagförslaget, där det föreskrivs om direktionsens uppgifter och arbetsordningen. Överdirektören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan person som står i anställningsförhållande till centralen. I övrigt bestäms i centralens arbetsordning om beslutanderätt för dem som hör till personalen.

5 §. Personal. I paragrafen ska föreskrivas om centralens personal. Överdirektören ska vara anställd i tjänsteförhållande och den öv-

riga personalen antingen i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

6 §. Arbetsordning. I paragrafen ska föreskrivas om centralens personal.

Centralens överdirektör fastställer arbetsordningen, som ska innehålla bestämmelser om organiseringen av centralens verksamhet. I arbetsordningen utfärdas bestämmelser om t.ex. verksamhetsenheterna, personalens uppgifter, befogenheter och ställföreträdare.

7 §. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft i början av 2012.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom den föreslagna lagen upphävs den gällande lagen om centralen för turistfrämjande, med stöd av vilken också har utfärdats en förordning. Med stöd av den nya lagen ska en ny förordning utfärdas av statsrådet med närmare bestämmelser om Centralen för turistfrämjande.

Det föreslagna 1 § 3 mom. innehåller ett bemyndigande att bestämmelser om centralens uppgifter utfärdas närmare genom förordning av statsrådet.

Det föreslagna 2 § 4 mom. innehåller ett bemyndigande att bestämmelser om direktionsens uppgifter och beslutanderätt utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett förordningsutkast fogas till propositionen.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft i början av 2012.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om Centralen för turistfrämjande

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Administrativ ställning och uppgifter

Centralen för turistfrämjande är ett ämbetsverk som är underställt arbets- och näringsministeriet och som svarar för främjandet och utvecklandet av samt forskningen om turismen till och i Finland. Centralen har också till uppgift att främja de finländska turistnäringarna.

Centralen kan ha verksamhetsenheter som är belägna i Finland och utomlands.

Närmare bestämmelser om centralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet

2 §

Direktion

Centralen har en direktion, som styr, följer och övervakar centralens verksamhet.

Statsrådet utnämner centralens direktionsmedlemmar för tre år i sänder. Direktionen ska bestå av minst fem och högst sju medlemmar med kännedom om centralens verksamhetsområde. En av dem ska företräda arbets- och näringsministeriet. Statsrådet förordnar direktionens ordförande och vice ordförande.

Till direktionsmedlem kan inte den utses som står i anställningsförhållande till centralen. Den företrädare som personalen har valt inom sig har närvaro- och yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningssärenden.

Bestämmelser om direktionens uppgifter, beslutanderätt och beslutförhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Överdirektör

Centralen har en överdirektör, som utnämns av statsrådet. Överdirektören leder och utvecklar centralens verksamhet samt ansvarar inför arbets- och näringsministeriet och centralens direktion för verksamhetens resultat och uppnåendet av målen.

Behörighetsvillkor för tjänsten som överdirektör är högre högskoleexamen, i praktiken visad ledarförmåga och ledarerfarenhet samt god förtrogenhet med frågor som hänför sig till turismen eller internationell affärsverksamhet.

Centralens direktion förordnar en ställföreträdare för överdirektören.

4 §

Överdirektörens beslutanderätt

Överdirektören avgör de ärenden som ska avgöras vid centralen, om det inte särskilt föreskrivs om dem någon annanstans.

Överdirektören kan i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som annars ska avgöras av någon annan som står i anställningsförhållande till centralen.

Genom arbetsordningen kan överdirektörens beslutanderätt överföras på någon annan

som står i anställningsförhållande till centralen.

5 §

Personal

Vid centralen finns en tjänst som överdirektör. Den övriga personalen kan vara anställd i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

6 §

Arbetsordning

Centralen har en arbetsordning, som fastställs av överdirektören.

I arbetsordningen bestäms om centralens interna arbetsfördelning och organiseringen av förvaltningen.

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om centralen för turistfrämjande (186/1973).

På den direktion som har tillsatts innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 14 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

Statsrådets förordning

om Centralen för turistfrämjande

I enlighet med statsrådets beslut, fattat efter föredragning från arbets- och näringsministeriet, föreskrivs med stöd av lagen om Centralen för turistfrämjande (/20):

1 §

Uppgifter

Centralen för turistfrämjande har till uppgift att

- 1) främja turismen från utlandet till Finland,
- 2) stödja den kvalitativa utvecklingen och produktifieringen av finländska turisttjänster samt aktörernas nätverkande,
- 3) inhämta och sprida marknadsinformation och annan affärsinformation som behövs i turistbranschen,
- 4) utveckla bilden av Finland som turistland,
- 5) ta initiativ i frågor som gäller turism, och
- 6) bistå arbets- och näringsministeriet i ärenden som gäller det internationella samarbetet i turistbranschen.

Dessutom ska centralen sköta andra uppgifter och uppdrag som föreskrivs för den eller som arbets- och näringsministeriet särskilt ålägger den.

2 §

Direktionens uppgifter

Direktionen har till uppgift att

- 1) besluta om centralens allmänna verksamhetslinjer och om verksamhetens effektmål och övriga mål med beaktande av de mål

som har överenskommit med arbets- och näringsministeriet,

2) utöver överdirektören på centralens vägnar godkänna det resultatavtal som ingås med arbets- och näringsministeriet,

3) besluta om centralens strategi, budgetförslag, verksamhets- och ekonomiplan samt om godkännande av bokslut och verksamhetsberättelse,

4) besluta om investeringar av centralen som är ansevärd jämfört med den totala finansieringen eller andra värdemässigt betydande eller långvariga åtaganden,

5) besluta om andra för centralen eller turistbranschen vittsyftande eller principiellt betydande ärenden,

6) se till att en fungerande intern kontroll har ordnats på behörigt sätt,

7) besluta om de centrala principerna för riskhanteringen och övervaka uppnåendet av målen,

8) utse eller anställa de ledningsansvariga personer som är direkt underställda överdirektören.

3 §

Direktionens beslutförhet och avgörande av ärenden

Direktionen är beslutför när ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Direktionen avgör ärenden efter föredragning av överdirektören genom enkel röstmajoritet.

Om rösterna faller lika, gäller som beslut den åsikt som ordföranden omfattar.

4 §

Direktionens uppgifter

En ställföreträdare för överdirektören förordnas av centralens direktion.

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Näringsminister *Jyri Häkämies*

N.N.